

תוכנית טראמפ: החסרונות, ההחמצות והסיבות שהיא טובה לישראל

written by דוד מ' וינברג | 05.10.2025

בסיכומי של דבר, התוכנית שפורסמה בווישינגטון בשבוע שעבר לשחרור החטופים ולסיום הסבב הנוכחי של המלחמה מול חמאס, היא מהלך נחוץ וטוב עבור ישראל.

התוכנית מציבה את רווחי ישראל בחזית (שחרור החטופים) ודוחה לסוף את הוויתורים הישראליים (בעיקר נסיגות צבאיות), תוך שהיא מותנית בהתנהלות תקינה מצד העולם הערבי אחרת ישראל תשוב להכות בחמאס בגיבוי אמריקני מובטח.

במבט רחב יותר, ההסכם נותן לישראל פסק זמן ומרחב פעולה להתכונן לאתגרים אזוריים משמעותיים שמתרגשים ובאים, לרבות עימותים אפשריים עם איראן, טורקיה וסוריה. לפחות באופן תיאורטי, הוא מעניק לישראל גם מרווח דיפלומטי מסוים בשעה שבה החבל הבינלאומי מתהדק סביבה.

הפספוסים

בסכמה הרחבה של הדברים, ישראל לא הייתה צריכה להתנצל בפני קטאר על תקיפת מנהיגי חמאס בדוחה, כמובן. היא לא צריכה לאפשר לברוני חמאס להימלט מעזה למקלטים בטוחים במזרח התיכון, ולא לשחרר אלפי מחבלי חמאס הכלואים בישראל. היא גם לא יכולה להסתמך על שום כוח ערבי אמינותי, אינדונזי, פלסטיני או אמריקני כדי לדאוג לפירוז מלא של עזה.

ישראל לא צריכה לאפשר הכנסת חומרי "שיקום" לעזה כל עוד חמאס לא חוסל עד היסוד. אחרת, כל דחפור שיוכנס יופעל שלוש שעות ביום לפינוי הריסות, ושש שעות ביום לחפירת בונקרים ומנהרות לחמאס (גרוע מכך אף התוכנית של טראמפ מחייבת השקעת מאמצי שיקום גם אם חמאס ידחה את ההסכם. זהו כנראה החור הגדול ביותר, או הטעות הגדולה ביותר, שבתוכנית).

בהסתכלות רחבה, ישראל לא צריכה להעניק לרשות הפלסטינית הרקובה שום תפקיד בניהול עזה, ובוודאי לא שליטה על מערכת החינוך שם (הספרים של הרשות אינם פחות אנטישמיים ועוינים לישראל מאלה של חמאס). לאחר כל הפרות הסכמי אוסלו על ידי הפלסטינים בשלושים השנים האחרונות, ישראל אינה צריכה לשוב ולהכיר רשמית ב"שאיפות" פלסטיניות למדינה מלאה, ובוודאי לא להציב "אופק" לשאיפות המסוכנות הללו.

כמו כן, מאז ראשית המלחמה לפני שנתיים, היה צריך לאפשר לתושבי עזה מסלול הגירה המונית

מרצון למקלטים בטוחים [?] כדי לאפשר לצה"ל למוטט את חמאס ולפרק לחלוטין את התשתית הצבאית של עזה (זה עדיין צריך להיות יעד מדיניות מרכזי, אך למרבה הצער אינו כזה).

ולבסוף, ישראל הייתה צריכה לנצל את ההזדמנות שלאחר 7 באוקטובר כדי להחיל את ריבונותה על רוב יהודה ושומרון, בגיבוי אמריקני [?] וגם זה צריך להישאר יעד מדיניות מרכזי (אך גם זה, לצערנו, אינו כזה).

היתרונות

על אף כל החוסרים וההחמצות הללו, אני שב ואומר: בסיכומי של דבר, התוכנית שפורסמה בווינגטון (ובמהותה עוצבה בשיתוף ישראל) היא מהלך נחוץ וטוב.

זהו מהלך **נחוץ** בראש ובראשונה מפני שצה"ל מותש משנתיים של לחימה (גם אם איש אינו מוכן להודות בכך בפומבי), והוא זקוק לזמן להתארגנות ולהתחדשות.

זהו מהלך נחוץ מפני שהציבור בישראל רוצה את שחרור המספר המרבי של חטופים [?] חיים ומתים [?] בהקדם האפשרי, אחת ולתמיד.

זהו מהלך נחוץ מפני שנשיא ארה"ב טראמפ וראש הממשלה נתניהו רוצים להשאיר מאחוריהם את השלב הנוכחי של המלחמה, כל אחד מסיבותיו המדיניות והפוליטיות.

זהו מהלך נחוץ, כפי שצוין, מפני של ישראל ולארה"ב יש דגים גדולים יותר לטגן בשנה הקרובה: מתקפה מחודשת, וכנראה הכרחית, על תשתיות הגרעין והטילים של איראן; עימות מחודש עם חיזבאללה; עימות אפשרי עם כוחות טורקיים בסוריה ובים התיכון; צורך לבלום התקדמות צבאית מאיימת של מצרים בסיני; דיכוי התקוממות אסלאמיסטית ביהודה ושומרון בהכוונת איראן [?] ועוד. זה כולל גם ניצול הזדמנויות דיפלומטיות ממשיות הקיימות עכשיו, בהובלת טראמפ, לשיתופי פעולה אזוריים נוספים במתכונת הסכמי אברהם.

זהו מהלך נחוץ גם מפני שישראל חייבת ללכת לבחירות ולנסות להרכיב ממשלה רחבה עם מנדט ברור מן הציבור לקראת מהלכים דיפלומטיים עצומים [?] כמו החלת ריבונות ביהודה ושומרון ודחייה נחרצת של מאמצי אירופה להכתיב לישראל מדינה פלסטינית.

ההישג החשוב ביותר

על הנייר לפחות, התוכנית האמריקנית אינה רק נחוצה אלא גם **טובה** לישראל, משום שהיא מקבעת כמה עקרונות ביטחוניים ומדיניים חשובים [?] שלפי טראמפ התקבלו גם על ידי גורמים אזוריים משפיעים כמו קטאר וערב הסעודית.

אלו כוללים: פירוז מלא של עזה ללא שום ממשל חמאסי; קיומה של חגורת ביטחון צבאית

ישראלית מתמשכת בתוך עזה; חופש פעולה לצה"ל מול איומים חדשים בעזה (כפי שצה"ל פועל בלבנון, בסוריה וביהודה ושומרון); ולבסוף, "זכות" מפורשת של ישראל להסלים את הלחימה נגד חמאס אם הארגון ידחה או יפר את התוכנית.

אפשר לומר שהעיגון של עקרונות אלה הוא ההישג החשוב ביותר לישראל בתוכנית טראמפ, זאת במיוחד אם מניחים (כפי שאני מניח) שהתוכנית לא תיושם במלואה; שחמאס לא ישחרר את כל החטופים ולא יידחק מעזה על ידי שום ממשל פלסטיני או כוח ערבי.

בסופו של דבר, קרוב לוודאי שצה"ל יצטרך להשלים את כתישת חמאס בעיר עזה ובמחנות המרכז. תוכנית טראמפ עשויה לעכב זאת לזמן מה, מסיבות טובות, אך היא גם מספקת לישראל מטרייה מדינית ולגיטימציה בינלאומית לבצע זאת בנחישות בבוא העת.

לכן, יש להתעלם מהגיגיו ההזויים של טראמפ על "הרמוניה אזורית ועולמית" ועל עסקאות-ענק בתיירות ובמסחר שצפויות לצמוח מתוך "מועצת השלום" שלו בעזה. אנחנו יודעים שכללי המשחק של כוחות הרשע במזרח התיכון הם אידיאולוגיים וג'נוסידיים ☹ לא פשרניים או עסקיים ☹ ולכן מאבק ארוך עוד לפנינו. אבל לעת עתה, בסיכומי של דבר, ההפוגה במלחמה שטראמפ מציע ☹ אם אכן תוביל לשחרור החטופים ולדחיקת חמאס מעזה ☹ היא דרך ראויה קדימה.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 05.10.2025.